

prima instanță: A.Garbuz
instanța de apel: A.Gherghieș, A. Albu, A. Toderaș

dosarul nr.2ra-2474/16

Î N C H E I E R E

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Glavan Alexandru în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Glavan Elena împotriva lui Glavan Alexandru privind partajarea averii comune în devălmășie și încasarea cheltuielilor pentru repararea construcției și

cererea de chemare în judecată înaintată de Glavan Alexandru împotriva Primăriei Corlăteni r-nul Rîșcani, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial Rîșcani, Glavan Elena privind anularea actului și înregistrărilor din Registrul de evidență a gospodăriilor,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Glavan Alexandru și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 27 ianuarie 2016, prin care cererea de chemare în judecată s-a admis parțial,

c o n s t a t ă

La 05 noiembrie 2013, Glavan Elena, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Glavan Alexandru privind partajarea în natură a bunurilor proprietate comună în devălmășie și restituirea din contul lui Glavan Alexandru a $\frac{1}{2}$ din suma cheltuielilor suportate pentru repararea și îmbunătățirea casei de locuit în sumă de 54 144 lei.

În motivarea cererii Glavan Elena a invocat că, a înregistrat căsătoria cu Glavan Alexandru în 1978. Din căsătorie au doi copii, care sunt deja de vîrstă majoră.

În 1983 au procurat o casă veche, cu un lot aferent de 0,20 ha, pe care au demolat-o și în perioada anilor 1986-1989 au construit o casa nouă, care este amplasată în sat. Corlăteni, str. Deșteptării 13, r-nul Rîșcani. Pîrîtul a plecat de acasă în 1997 și pe parcursul acestor ani nu a participat la întreținerea și îngrijirea casei.

În anul 2007, Glavan Elena a solicitat desfacerea căsătoriei încheiate cu Glavan Alexandru, căsătoria fiind desfăcută la 11 iunie 2007 de judecătoria Rîșcani.

În perioada anilor 2007-2013, cînd pîrîtul a lipsit de acasă, ea personal din sursele financiare proprii cîștigate în Italia și cu ajutorul feciorului care locuiește în imobilul dat, fără careva aporturi din partea lui Glavan Alexandru, au reparat capital jumătate de casă. Au construit o fîntînă, au tras apă în casă, au făcut canalizare și au gazificat casa. De asemenea, au făcut un gard în fața casei, deoarece gardul vechi era din lemn și se dărîma.

Circumstanțele invocate a menționat reclamanta, vor fi confirmate de mai mulți martori, inclusiv cei care au participat nemijlocit la efectuarea lucrărilor, lista cărora v-a fi prezentată ulterior instanței de judecată pentru a fi citați în calitate de martori.

La 11.09.2013, cînd s-a întors acasă de peste hotarele țării, Glavan Alexandru nu i-a permis să intre în casă, menționînd că ea nu a participat la edificarea casei, casa este scrisă după el și pe cale de consecință, ea nu are nici un drept asupra imobilului.

Pîrîtul i-a permis accesul în imobil, doar după ce a intervenit poliția de la Rîșcani.

Ține să menționeze, că imobilul dat le aparține la ambii și are statut de proprietate comună în devălmășie, indiferent de faptul că nu a fost partajat concomitent cu desfacerea căsătoriei.

În perioada absenței pîrîtului de acasă, ea a suportat cu ocazia reparării casei următoarele cheltuieli: profil met. 40 buc. X 50 lei = 2000 lei; podves met. 160 buc. X 1,50 lei = 240 lei; tencuială 15 saci X 94 lei = 1410 lei; șpaclevcă 25 saci X 74 lei = 1850 lei; clei p/u gresie 20 saci X 120 lei = 2400 lei; gipsocarton 70 foi X 110 lei = 7700 lei; penoplast 260 foi X 60 lei = 15600 lei; vopsea 80 litri = 2200 lei; gresie podea 28,9 m² X 155 lei = 4479 lei; gresie sobe 12 m² X 135 lei = 1620 lei; gresie bucătărie 2 m² X 299 lei = 598 lei; cărămidă p/u sobă 1000 buc. X 5 lei = 5000 lei; leături p/u pereți 100 buc. X 10 lei = 1000 lei; laminat 12,1 m² X 110 lei = 1331 lei; ferestre PVC 2 buc. X 4400 lei = 8800 lei.

Asfel, a cheltuit în total pentru materiale de construcții suma de 56 228 lei.

Pentru edificarea fîntînii și efectuarea lucrărilor de canalizare a fost cheltuită suma de 20 000 lei.

Pentru construirea gardului, au fost utilizați 22 m³ de fortan, cu preț de 480 lei m³, iar în total 10 560 lei.

La fel, s-au consumat următoarele materiale de construcție: nisip - 5000 lei; ciment 2 tone X1500 lei = 4500 lei; poartă - 8 000 lei; acoperiș pentru gard - 4000 lei, în total 32 060 lei.

Pentru repararea casei, efectuarea lucrărilor de canalizare, construirea gardului și fântinii a fost cheltuită în total suma de 108 288 lei.

Din sursele bănești pe care ea le-a investit în gospodăria lor, prețul acesteia a crescut considerabil și prin urmare, partajarea casei și lotului aferent între ea și Glavan Alexandru în cote părți egale ar constitui pentru pîrît o îmbogățire fără justă cauză.

Dat fiind faptul, că între ea și pîrît apar divergențe referitoare la imobil, a decis de a înainta în instanța de judecată o cerere privind partajarea bunului imobil și lotului aferent situat în sat. Corlăteni, str. Deșteptării 13, r-nul Rîșcani.

În drept își întemeiază pretențiile în conformitate cu prevederile art.art.19, 20, 23, 25, 26 Codul Familiei, art.art.371, 373 Cod civil, art.art.166,167 CPC.

Glavan Alexandru la 11 februarie 2014 la fel a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei sat. Corlăteni, r-lui Rîșcani, intervenient accesoriu Glavan Elena, în care a solicitat anularea certificatului Nr.529 din 13 septembrie 2013, în care s-a indicat că, Glavan Elena este proprietara terenului aferent construcției locative cu nr. cadastral 7121211.123 și a casei de locuit individuale cu nr. cadastral 7121211.123.01 ca fiind ilegal, anularea înregistrării din Registrul de evidență a gospodăriilor populației nr.14, pag.79, cont personal 1313, ținut de Primăria sat. Corlăteni, r-nul Rîșcani, conform căreia Glavan Elena apare ca fiind proprietara terenului și casei de locuit construită în sat. Corlăteni, str. Deșteptării, 13, r-nul Rîșcani, de a obliga OCT Rîșcani de a înregistra hotărârea judecătorească și de a modifica înregistrarea în dreptul titularului dreptului de proprietate a terenului și a casei de locuit din sat. Corlăteni, str. Deșteptării 13, r-nul Rîșcani prin excluderea Elenei Glavan ca fiind proprietara acestor bunuri imobile.

În motivarea cererii Glavan Alexandru a indicat următoarele:

A aflat din conținutul cererii de chemare în judecată înaintată de Glavan Elena că Primăria sat. Corlăteni a eliberat certificatul nr.529 din 13.09.2013, în care a indicat, că Elena Glavan este și ea proprietara imobilelor din sat. Corlăteni, str. Deșteptării 13, r-nul Rîșcani. Conform informației nr.01-09/2 eliberată de către Oficiul Cadastral Teritorial Rîșcani la solicitarea avocatului Corneliu Vrabie se indică, că la 03.01.2013 în Registrul bunurilor mobile au fost înregistrate atât pe numele lui Glavan Alexandru, cât și pe numele Glavan Elenei, construcția și terenul aferent construcției locative din sat. Corlăteni, r-nul Rîșcani. Consideră, că atât

certificatul nr.529 din 13 septembrie 2013, cât și înregistrarea efectuată de OCT Rîșcani la 03.01.2013 sunt ilegale și de natură să-i încalce dreptul lui de proprietate.

Drept urmare, a solicitat de la Primăria sat.Corlăteni, r-nul Rîșcani anularea certificatului menționat cu obligarea OCT Rîșcani să anuleze înregistrările efectuate.

La 15.01.2014 a primit răspuns de la Primăria sat.Corlăteni, r-nul Rîșcani în care i s-a refuzat în anularea certificatului respectiv. Un răspuns similar a primit și de la OCT Rîșcani.

Astfel, a decis să se adreseze în instanța contenciosului administrativ cu o cerere prin care a solicitat; anularea certificatului nr.529 din 13 septembrie 2013 prin care s-a indicat că Glavan Elena este proprietara terenului aferent construcției locative cu nr. cadastral 7121211.123 și a casei de locuit cu nr. cadastral 7121211.123.01 ca fiind ilegal; anularea înregistrării din Registrul de evidență a gospodăriilor populației nr.14, pag. 79, cont personal nr.1313, ținut de Primăria sat. Corlăteni, r-l Rîșcani conform căreia Glavan Elena apare ca proprietara terenului și a casei de locuit construită în satul Corlăteni str. Deșteptării, r-l Rîșcani; obligarea OCT Rîșcani de a înregistra hotărârea judecătorească și de a modifica înregistrarea în dreptul titularului dreptului de proprietate a terenului și a casei de locuit din sat. Corlăteni, str. Deșteptării, 13, r-l Rîșcani prin excluderea Elenei Glavan ca proprietara acestor bunuri imobile; de a solicita de la Primăria sat. Corlăteni, r-l. Rîșcani de a prezenta în original Registrul de evidență a gospodăriilor populației nr.14.

A indicat că pînă în anul 2013, terenul conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 14 iulie 2003 și casa de locuit îi aparțineau numai lui. Acest lucru este confirmat și prin decizia Sovietului sătesc nr.2-53 din 28 februarie 1986, prin care este indicat, că cet. Glavan Alexandru i s-a atribuit teren cu suprafața 0,8 ha în vederea construcției locuinței. La acea dată, Glavan Alexandru și Glavan Elena nu mai erau căsătoriți, căsătoria lor fiind desfăcută încă la 19.05.1984 de către Judecătoria or. Noiabrisc, Federația Rusă.

Astfel, atît la momentul atribuirii terenului respectiv pentru construcție, cât și la momentul eliberării titlului, Glavan Alexandru nu mai era căsătorit cu Glavan Elena, respectiv terenul cu nr. cadastral 7121211123 îi aparține cu drept de proprietate exclusivă. Același lucru este și în privința casei, care la fel a fost construită după anul 1986 și dată în exploatare în septembrie 2013.

La fel, solicită de a exclude pe Glavan Elena din Registrul de evidență a gospodăriilor ca fiind proprietara terenului și a construcției din sat. Corlăteni, str. Deșteptării 13, (pag.79).

În drept și-a întemeiat pretențiile în conformitate cu prevederile art.1 al Protocolului adițional din 20.03.1952 CEDO din 04.11.1950, art.19 al.(l) Codul Familiei, art.art.14,16, 25 ale Legii nr.793 din 10.02.2000.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani din 27 februarie 2014, a fost admis demersul reprezentantului reclamantei, avocatul Lilia Ababei și s-au conexas într-o singură procedură ambele cauze (f.d.61).

Prin hotărârea judecătoriei Rîșcani din 27 ianuarie 2016 cererea de chemare în judecată înaintată de Glavan Elena s-a admis parțial.

S-a partajat averea comună în devălmășie a lui Alexandru Glavan și Elena Glavan.

S-a acordat lui Alexandru Glavan, conform raportului de constatare a specialistului din 06.06.2014, varianta 1, partea a doua, ce constă din încăperea nr.4 locativă cu suprafața de 41,8 în sumă totală de 22 011 lei.

S-a acordat Elenei Glavan, conform raportului de constatare a specialistului din 06.06.2014, varianta 1, partea întâi, ce constă din încăperea nr.1 coridor cu suprafața de 9,0 m²; încăperea nr.2 locativă cu suprafața de 12,9 m²; încăperea locativă nr.3 cu suprafața de 12,1 m²; încăperea locativă nr.5 cu suprafața de 12,1 m²; bucătăria cu nr.6 cu suprafața de 12,9 m², în sumă totală de 33 694 lei.

S-a partajat terenul cu nr.cadastral 7121211123 cu suprafața de 0,2083 ha și nr.cadastral 7121214473 cu suprafața de 0,1916 ha cu acordarea lui Glavan Alexandru și Glavan Elena câte $\frac{1}{2}$ cotă parte ideală la fiecare.

S-a obligat Glavan Alexandru să spargă fereastră și să facă ușă din camera nr.4 în afară și pe Glavan Elena să astupe ușa din camera nr.1 în camera nr.4.

S-a încasat de la Glavan Elena în beneficiul lui Glavan Alexandru diferența dintre cota parte ce-i revine și cota parte acordată în sumă de 5 841 lei.

În rest cerințele Elenei Glavan s-au respins ca neîntemeiate.

Cererea de chemare în judecată înaintată Glavan Alexandru împotriva Primăriei Corlăteni r-nul Rîșcani, intervenienți accesorii Oficiul Cadastral Teritorial Rîșcani, Glavan Elena privind anularea actului și înregistrărilor din registru s-a respins ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Alexandru Glavan în beneficiul Elenei Glavan cheltuielile de judecată, ce constau din cheltuielile de asistență juridică în sumă de 7 500 lei și cheltuieli pentru efectuarea expertizei în sumă de 1 945,56 lei.

La 23 februarie 2016, hotărârea primei instanțe a fost contestată cu apel de către Glavan Alexandru.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 21 iunie 2016 s-a respins apelul declarat de către Glavan Alexandru și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La 29 iulie 2016, Glavan Alexandru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor judecătorești cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată (temei prevăzut la art.432 alin.2 lit.a CPC), astfel consideră că prima instanță și instanța de apel la aprecierea probilor nu a aplicat prevederile art. 120 al Constituției RM, potrivit căruia: este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive, i-ar potrivit art.123 alin.2 CPC faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Menționează că, prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 octombrie 2013, hotărârea judecătorească Rîșcani din 21 mai 2007 a fost casată și pronunțată hotărâre nouă prin care procesul civil la cererea de chemare în judecată a Elenei Glavan împotriva lui Alexandru Glavan privind desfacerea căsătoriei, s-a încetat.

Consideră că prin această hotărâre irevocabilă, obligatorie pentru instanță, s-a constatat că, relațiile de căsătorie au încetat la data de 19 martie 1984 și instanța, adoptînd hotărârea de partajare a bunurilor comune în devălmășie, trebuia să aplice legea existentă la data desfacerii căsătoriei, în ce privește bunurile comune.

Reține că, la momentul înaintării acțiunii de către Elena Glavan pretențiile înaintate de ea s-au prescris cu 26 ani înainte de a fi depusă.

A invocat că instanța, soluționînd cauza, nu trebuia să aplice prevederile art. art.19 și 39 CF, art.art.45 și 85 ale Legii cu privire la actele de stare civilă, art.371 CC, dar urma să aplice normele de drept în vigoare la momentul desfacerii căsătoriei.

Soluționînd pricina, instanța nejustificat a aplicat atît legislația în vigoare la momentul desfacerii căsătoriei, cît și cea în vigoare la momentul înregistrării divorțului.

Menționează ca, instanța de apel nu a soluționat o problemă esențială cum este momentul desfacerii căsătoriei. Nici unul din certificatele de divorț la care face referire instanța de fond și de apel nu cuprinde informații în ce privește momentul desfacerii căsătoriei și temeiul în care ea a fost desfăcută.

În anul 1986, considerînd că deja nu era căsătorit și a început edificarea casei personale. Consideră că, Glavan Elena nu poate avea careva drepturi reale asupra

bunului lui personal, care a fost edificat din sursele proprii, ce poate confirma prin certificate de salariu pe care le-a recepționat recent, după ce a fost emisă hătărîrea instanței de apel, i-ar presupuse declarații a martorilor nu sunt relevante în speța data, deoarece Elena Glavan fiind găzdașă, era obligată să întrețină casa în starea în care a recepționat-o.

În latura hotărîrii în ce privește partajarea bunului imobil, instanța de fond nu s-a expus asupra partajării subsolului casei cu suprafața de 9 m.p. și veranda casei cu suprafața de 6 m.p., în hătărîre lipsind careva mențiuni privind folosirea acestor suprafețe nelocative.

Reține că, hotărîrile atacate î-I lezează grav dreptul exclusiv la proprietate asupra bunului imobil în litigiu, fiindu-i încălcat dreptul fundamental consacrat în art. 1 Protocolul nr.4 al Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului, cât și dreptul la un process echitabil consacrat în art.6 al Convenției Europene.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că, copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată părților de către Curtea de Apel Bălți la 05 iulie 2016 și recepționată de recurent la 07 iulie 2016 (f.d. 251). Astfel, recursul depus la 29 iulie 2016 se consideră depus în termen.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Glavan Alexandru urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile

privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Glavan Alexandru este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de Glavan Alexandru în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar. Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Glavan Alexandru, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de Glavan Alexandru, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi